

מינהל וכלכלה ב'

שתי יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים:

פרק ראשון: תורת הארגון	50 נקודות
פרק שני: מבוא לכלכלה	50 נקודות
סה"כ	100 נקודות

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. ענה על מספר השאלות הנדרש בשאלון. המעריך יקרא ויעריך את מספר התשובות הנדרש בלבד לפי סדר כתיבתן במחברתך, ולא יתייחס לתשובות נוספות.

2. הקפד לציין במחברת הבחינה את מספר השאלה ואת מספר הסעיף שעליהם אתה משיב.

בשאלון זה 8 עמודים.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר, אך מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

המשך מעבר לדף

השאלות

פרק ראשון: תורת הארגון (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 1-8 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 1

כל ארגון חייב להגדיר לעצמו מטרות, אחרת יחדל מלהתקיים.

(6 נק') א. הסבר מהו **ארגון** וציין **שניים** ממאפייניו.

(4 נק') ב. ציין את **ארבעת** השלבים במחזור חיי הארגון.

שאלה 2

משה מנהל מפעל וכפופים לו 150 עובדים. יעקב מנהל חנות וכפופים לו 3 עובדים.

(6 נק') א. הסבר מהו **טווח שליטה ופיקוח**. ציין **שני** גורמים המשפיעים על קביעת טווח השליטה והפיקוח.

(4 נק') ב. ציין מהו טווח השליטה והפיקוח של משה ומהו טווח השליטה והפיקוח של יעקב.

שאלה 3

יש הטוענים שארגון יעיל הוא ארגון שמורכב מיחידות קו ומיחידות מטה, ושקיימת בו אבחנה ברורה בין בעלי התפקידים השונים.

(4 נק') א. הסבר מהי **יחידת קו** ומהי **יחידת מטה**.

(6 נק') ב. סרטט תרשים של **מבנה ארגוני פשוט** הכולל את בעלי התפקידים האלה: מנהל שיווק, מנהל כספים, מזכירה, מנכ"ל, מנהל משאבי אנוש, מנהל מכירות.

שאלה 4

בכל ארגון (או יחידה ארגונית) קיימים בדרך-כלל כמה בסיסים לחלוקת עבודה.
(6 נק') א. להלן ארבעה בסיסים לחלוקת עבודה בארגון. הסבר **שניים** מביניהם.

איור לשאלה 4

(4 נק') ב. ציין **שתי** תועלות שיש בחלוקת העבודה בארגון.

שאלה 5

בית-ספר "השלום" קבע תאריך לסיור לתלמידי מגמת "ניהול עסקי" בבנק ישראל בירושלים עם מנהל השיווק של הבנק. לאחר קביעת התאריך התברר לאשת השיווק כי התאריך שנקבע אינו נוח ולכן שלחה מיד הודעה על ביטול הסיור באמצעות הדואר האלקטרוני. למרות זאת הגיעו תלמידי בית-הספר לסיור בבנק ישראל, במועד שנקבע.

(3 נק') א. הסבר באיזה **אופן (סוג) תקשורת** השתמשה אשת השיווק. ציין יתרון **אחד** שיש לשימוש באופן התקשורת הזה.

(7 נק') ב. בתקשורת בין הבנק ובין בית-הספר נוצר חסם.

1. ציין את מקור החסם בתקשורת המתוארת לעיל.
2. ציין את הדרך שבה ניתן להתמודד עם חסם מסוג זה.

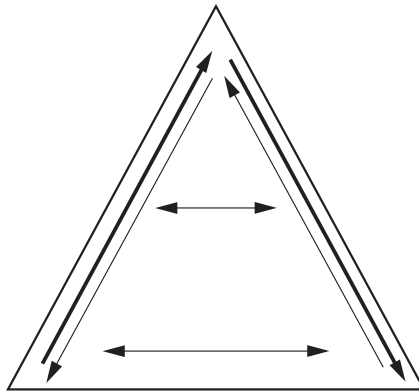
שאלה 6

אולם האירועים "מוזיקה" נעזר במיקור חוץ (outsourcing) לצורך הכנת קינוחים לאירועים המתקיימים בו.

- (4 נק') א. הסבר מהו **מיקור חוץ** ומהי מטרתו.
(6 נק') ב. ציין **שני** יתרונות ו**שני** חסרונות שיש למיקור חוץ.

שאלה 7

המבנה הארגוני משפיע על כיוון הזרימה של התקשורת הארגונית. באיור שלפניך מוצג תרשים המתאר את הערוצים שבהם זורמת התקשורת בארגון.

איור לשאלה 7

- (5 נק') א. הסבר מהו **ערוץ תקשורת אופקי** ומהי מטרתו של ערוץ תקשורת זה.
(5 נק') ב. הסבר למה משמשת **תקשורת אנכית כלפי מעלה** ולמה משמשת **תקשורת אנכית כלפי מטה**.

שאלה 8

התפתחות הטכנולוגיה בעולם משפיעה על מבנה הארגון ועל תצורתו, על התקשורת הפנים-ארגונית ועל התקשורת החוץ-ארגונית.

- (5 נק') א. הסבר מהי **תצורת רשת** של מבנה ארגוני.
(5 נק') ב. ציין **שני** אמצעי תקשורת טכנולוגיים שיכולים לשמש ארגון בעל תצורת **רשת**.

פרק שני: מבוא לכלכלה (50 נקודות)

ענה על חמש מבין השאלות 9–16 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 9

במשק "כלכלינה" מייצרים מוצרי ביגוד ומוצרי נופש תוך ניצול כל גורמי הייצור העומדים לרשותו, הכוללים הון אנושי והון פיזי.

- (6 נק') א. הסבר מהו גורם הייצור הון אנושי ומדוע הוא חשוב להתפתחותם של משקים.
 (4 נק') ב. סרטט במחברת הבחינה עקומת תמורה. סמן בה את הנקודה A שבה מנצל המשק "כלכלינה" את כל גורמי הייצור שלו (תעסוקה מלאה).

שאלה 10

ניתן לאפיין בשר טרי כ "מוצר נורמלי".

- (5 נק') א. הסבר מהו מוצר נורמלי.
 (5 נק') ב. על-פי מחקר שפורסם, אכילת בשר מעובד מסוכנת לבריאות. הסבר כיצד יושפע הביקוש לבשר מעובד מפרסום המחקר.

שאלה 11

בטבלה שלפניך נתונים מחירי המוצר "יומן לתלמיד" לפי הכמויות המבוקשות של מוצר זה. הנח כי היומן הוא מוצר המאופיין בביקוש גמיש.

14	10	6	5	3	המחיר (בש"ח)
1	3	6	8	12	הכמות (ביחידות)

- (3 נק') א. הסבר מהו ביקוש גמיש.
 (7 נק') ב. סרטט במחברת הבחינה את עקומת הביקוש של המוצר "יומן לתלמיד" על-גבי מערכת צירים.

שאלה 12

ניתן לשנות את כמות הכסף במשק באמצעות הורדת יחס הרזרבה.

(5 נק') א. הסבר מהו **יחס הרזרבה**.

(5 נק') ב. הסבר מדוע הורדת יחס הרזרבה מגדילה את כמות הכסף במשק.

שאלה 13

ממשלת ישראל מתערבת בקביעת מחירי מוצרים על-ידי מתן סובסידיות.

(4 נק') א. הסבר מהי **סובסידיה**.

(6 נק') ב. בטבלה שלפניך מוצגים היגדים המתייחסים למחירי מוצרים. העתק את הטבלה למחברתך וציין לגבי כל מחיר אם הוא מחיר מינימום או מחיר מקסימום על-ידי סימון X במקומות המתאימים.

מחיר מינימום	מחיר מקסימום	
		1. המוצר נמכר מעל מחיר שיווי המשקל.
		2. הממשלה אינה מאפשרת למכור את המוצר מתחת למחיר זה.
		3. מחיר זה נקבע על-ידי הממשלה עבור מוצרי יסוד.

שאלה 14

לפניך נתונים הלקוחים מדוח מקורות ושימושים לשנת 2014 של מדינת "עושרית", שהמטבע המקומי שלה הוא עש"ר (כל הנתונים מוצגים באלפי עש"רים):

1,000	צריכה פרטית
9,000	תוצר לאומי גולמי
2,000	השקעות פרטיות
6,000	יצוא
3,000	צריכה ציבורית
7,000	יבוא
4,000	השקעות

(8 נק') א. הצג את דוח המקורות והשימושים של מדינת "עושרית", רשום בו את הנתונים שלעיל במקומות המתאימים.

(2 נק') ב. ציין את שמם של הגופים האחראים למדידת התפוקה של המשק הישראלי.

שאלה 15

במשק הישראלי מופעלת מדיניות מוניטרית לצד מדיניות פיסקלית במטרה להביא את המשק לצמיחה כלכלית.

(2 נק') א. הסבר מהי **צמיחה כלכלית**.

(8 נק') ב. בטבלה שלפניך מוצגים היגדים המתייחסים למדיניות מוניטרית ולמדיניות פיסקלית.

העתק את הטבלה למחברתך וציין לאיזו מדיניות מתייחס כל היגד על-ידי סימון X במקומות המתאימים.

מדיניות מוניטרית	מדיניות פיסקלית
	מדיניות המופעלת באמצעות תקציב המדינה
	מדיניות שניתן לפקח באמצעותה על כמות אמצעי התשלום במשק ועל נזילותם
	מדיניות המבוצעת על-ידי הבנק המרכזי
	מדיניות כלכלית שהממשלה מפעילה לצורך השגת מטרות חברתיות, לאומיות וכלכליות

שאלה 16

בענף ייצור החשמל בישראל **לא** מתקיימת תחרות משוכללת, מכיוון שרק חברה אחת מספקת חשמל לאזרחים.

(8 נק') א. כיצד מכונה מצב שבו חברה אחת בלבד פועלת בשוק?

(2 נק') ב. ציין **שני** יתרונות שיש למשק שמתקיימת בו תחרות משוכללת.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל.
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך.